မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး
ဗဟိုကော်မတီဌာနချုပ်
(သုတေသနဌာနခွဲ)

<u>ရိုဟင်ဂျာပြဿနာနှင့် မြန်မာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်ဒုက္ခသည်များပြဿနာအပေါ်လေ့လာချက်စာတမ်း</u>

နိဒါန်း

ယနေ့ကာလတွင်မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေးစာမျက်နှာနှင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းကြားတွင် နဝတစစ်အစိုးရ၏လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှု၊ မတရားဖိနှိပ်မှုများကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတောဒေသမှ မူဆလင်ဒုက္ခသည်များကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အသံကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ထွက်ပေါ်နေသည်။ ထိုသူများကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များ၊ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်ဒုက္ခသည်များ စသည်ဖြင့်အသိများကြသော်လည်း၊ နဝတစစ်အစိုးရကမူ ၎င်းတို့ကို ကုလားလူမျိုး၊ ဘင်္ဂါလီလူမျိုး၊ ဘင်္ဂါလီကုလားလူမျိုးဟူ၍ကင်ပွန်းတပ်ခေါ်ဝေါ်သည်။ စင်စစ်အားဖြင့် ယင်းဒုက္ခသည်များအား "ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး" ဟူ၍အမည်နာမတပ်ပြီးခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲမှုပြုခြင်း၊ မပြုခြင်းသည်ပင်လျှင် ၎င်းတို့တင်ပြသောရိုဟင်ဂျာ၏ မူလဇစ်မြစ်နှင့်သမိုင်းကြောင်းဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအား အလေးအနက်ထားမှု၊ မထားမှုကိုပြသရာရောက်နေမည်ဟုဆိုချင်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့နိုင်ငံတကာအာရုံစိုက်သောင်းတင်းဖြစ်နေသော၊ တနည်းဆိုရလျှင်မြန်မာပြည်နိုင်ငံရေး၌ အမျိုးသားရေးပြဿနာအသစ်တစ်ရပ်ဖြစ်လာနေသော မူဆလင်ဒုက္ခသည်များဟုခေါ်ခေါ်၊ ရိုဟင်ဂျာဒုက္ခသည်များဟုခေါ်ခေါ်၊ ဘင်္ဂါလီကုလားဒုက္ခသည်များဟုခေါ်ခေါ်၊ ထိုသူများ၏မူလဇစ်မြစ်နှင့်နောက်ခံသမိုင်းကြောင်း၊ ၎င်းတို့၏အသံ၊ ပြည်သူလူထု၏အသံ၊ နဝတအစိုးရ၏အသံ၊ နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏အမြင်များကိုစုစည်းပြီး စာတမ်းတစ်စောင်ပြုစုပေးရန် ဗဟိုဦးဆောင်ကော်မတီမှ သုတေသနဌာနခွဲအားတာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ပါသည်။ ဤတွင် ကနဦးရင်ဆိုင်ရသည့်အခက်အခဲတစ်ခုမှာ ထိုသူများကိုခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲမည့်အမည်နာမ ရွေးချယ်မှုပြဿနာပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဘင်္ဂါလီ၊ ဘင်္ဂါလီကုလား၊ ဘင်္ဂါလီမူဆလင်၊ ရိုဟင်ဂျာ၊ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် စသည်ဖြင့်အမည်နာမအမျိုးမျိုးအနက်မည်သည့်အမည်တစ်ခုခုကိုသုံးစွဲသည်ဖြစ်စေ၊ ရည်ညွှန်းခြင်းခံရသည်မှာတစ်မျိုးတည်းသာဖြစ်ပါမည်။ ထို့ကြောင့်အများကယဉ်ပါးပြီးဖြစ်သည့် ရိုဟင်ဂျာဝေါဟာရသုံးစွဲလျှင် ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးစုတစ်စုဖြစ်ကြောင်း ထောက်ခံချက်စာတမ်းတစ်စောင်အဖြစ်သို့ရောက်သွားမည်ကိုစိုးရိမ်မိသလို၊ လူသိနည်းသည့်အခြားအမည်တစ်ခုကိုသုံးစွဲခြင်းကြောင့် ဤစာတမ်းပါတင်ပြချက်များလေးနက်မှုလျော့ပါးသွားမည်ကိုလည်းများစွာချင့်ချိန်နေရပါသည်။ သို့သော်လည်းနောက်ဆုံးအခြေအနေတွင် ဤစာတမ်းပါ "ရိုဟင်ဂျာဟူသည့်ဝေါဟာရပြဿနာ" ခေါင်းစဉ်ငယ်ပါအထောက်အထားများကြောင့် ရိုဟင်ဂျာဟူသည့်ဝေါဟာရကိုသုံးစွဲရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရပါသည်။

ထို့ကြောင့်ဤစာတမ်း၌ ရိုဟင်ဂျာဟူသည့်ဝေါဟာရအားရွေးချယ်သုံးစွဲထားသဖြင့် စာတမ်းပါအချက်အလက်များမှာ ရိုဟင်ဂျာများသည်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုတစ်စုဖြစ်ကြောင်းအတည်ပြုချက်ပေးခြင်းမဟုတ်သည်ကိုနားလည်မှုပေးရန်လိုအပ်သကဲ့သို့၊ တဖက်ကလည်း ရိုဟင်ဂျာများသည်လူမျိုးခြားများဖြစ်ကြောင်းကန့်ကွက်ရေးသားခြင်းမဟုတ်သည်ကို သတိချပ်စေလိုပါသည်။ ဤစာတမ်းမှာ "ရိုဟင်ဂျာပြဿနာနှင့်မြန်မာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်ဒုက္ခသည်များပြဿနာအပေါ်လေ့လာ

ချက်စာတမ်း'' ဖြစ်သည်နှင့်အညီဆက်စပ်မှုရှိနေသောပြဿနာနှစ်ရပ်အနက် ရိုဟင်ဂျာပြဿနာကိုဦးစွာတင်ပြပြီးမှ ၎င်းနှင့် ဆက်စပ်နေသော မြန်မာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်ဒုက္ခသည်များပြဿနာကို ဆက်လက်တင်ပြထားပါသည်။ သို့မှသာ ယင်း ပြဿနာများအားတစ်ကန့်စီအဆက်အစပ်ရှိစွာဖြင့်လေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အပိုင်း (၁)
ရိုဟင်ဂျာပြဿနာ

၁။ ရိုဟင်ဂျာဟူသည့်ဝေါဟာရပြဿနာ

မဆလခေတ်အတွင်းမွေးဖွားလာခဲ့သောသူများအဖို့ ၁၉၉၁ ခုနှစ်လယ်နှင့် ၁၉၉၂ ခုအစပိုင်းကာလရောက်မှနိုင်ငံတကာ စာနယ်ဇင်း၊ အသံလွှင့်ချက်တို့၏ထုတ်ဖော်တင်ပြချက်များကြောင့်သာ ''မြန်မာစစ်အစိုးရ၏မတရားဖိနှိပ်မှုကြောင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ အတွင်းသို့အစုလိုက်အပြုံလိုက်ထွက်ပြေးသွားကြသော ရိုဟင်ဂျာမူဆလင်ဒုက္ခသည်များ'' ဟူသည့် အသံကိုကျယ်လောင်စွာကြားခဲ့ရသည်။ ရိုဟင်ဂျာဟူသောဝေါဟာရကိုအဖန်တလဲလဲဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။ ဤအခြေအနေ ရောက်မှ ရိုဟင်ဂျာဆိုတာဘာလဲ၊ ရိုဟင်ဂျာဆိုတာဘယ်ကလဲ ဟူသည်ကိုစူးစမ်းလာခဲ့သည်။ မေးမြန်းစုံစမ်းလာခဲ့ကြသည်။ ဖွေရှာလေ့လာခဲ့ကြရသည်။ ခေါ်ဝေါ်မှုပုံစံကလည်းအမျိုးမျိုးအဖုံဖုံဖြစ်နေသည်။ မြန်မာပြည်တွင်း၌လည်း ရခိုင်ကုလား၊ ခေါ်တောကုလား၊ ဘင်္ဂါလီ၊ ဘင်္ဂါလီကုလား၊ စစ်တကောင်းသားလူမျိုး၊ ရိုဟင်ဂျာ၊ ရိုဟင်ဂျာမူဆလင် စသည်ဖြင့်အမည်နာမ မျိုးစုံတပ်၍ခေါ်ဝေါ်နေကြ၏။ နဝတစစ်အစိုးရကမူ (၂၁–၂–၉၂) ရက်နေ့စွဲဖြင့် ''သမိုင်းကြောင်းအရလည်း ရိုဟင်ဂျာလူမျိုး ဟူ၍မရှိပါ။ ရိုဟင်ဂျာဆိုသည့်အခေါ်အဝေါ်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ သောင်းကျန်းသူအဖွဲ့အချို့က တီထွင်နာမည်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါ သည်'' ဟူ၍နိုင်ငံတကာသို့အတိအလင်းကြေညာခဲ့ပြီး ဘင်္ဂါလီကုလားဟူ၍ကင်ပွန်းတပ်ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲ၏။

မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ရခိုင်၊ မွန်နှင့်ချင်းပြည်နယ်တောင်းဆိုမှုပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာတွင် ထိုစဉ်ကတာဝန်ယူသည့် အစိုးရက ''ဒေသအလိုက်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်မှုစုံစမ်းရေးကော်မရှင်'' များကိုဖွဲ့စည်းပြီးလေ့လာစုံစမ်းစေခဲ့သည်။ ရခိုင်ပြည် နယ်အတွက် ဝန်ကြီးဦးညိုထွန်းခေါင်းဆောင်သောကော်မရှင်ကိုဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဤကော်မရှင်သည် ၁၉၆၀ ပြည့် မေလ (၆) ရက်နေ့မှစ၍ ရန်ကုန်မြို့၌နေထိုင်ကြသော ရခိုင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီးများ၊ ကုန်သည်ကြီးများ၊ နိုင်ငံရေးသမားများ၊ သက်ဆိုင်ရာအသင်းအဖွဲ့ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်ကျောင်းသားများပါမကျန်ဖိတ်ကြား၍တိုင်ပင်နှီးနှော သည်။ အကြံဉာဏ်သဘောထားများရယူခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေများကို နဝတစစ်အစိုးရမှဖွဲ့စည်းပေးသော ''မြန်မာ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်အမှန်များ ရေးသားပြုစုရေးအဖွဲ့'' မှ ရေးသားသည့် ၁၉၅၈ – ၁၉၆၂ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး (တတိယတွဲ) တွင်ရေးသားဖော်ပြထားရာမှ ကောက်နုတ်ချက်အချို့မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

> ''ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ ရိုဟင်ဂျာအသင်းမှကိုယ်စားလှယ်ကိုဘထွန်းနှင့်ရှာအလာမ်တို့ကိုအကြံပေးအဖွဲ့ ကမေးမြန်းရာတွင် ၎င်းတို့ကရခိုင်လူမျိုးနှင့်ဗမာလူမျိုးတို့မှာ ဘာသာစာပေ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံ ယဉ်ကျေးမှုအစစအရာရာတွင်တူညီနေသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ရခိုင်တိုင်း၏ပညာရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးစသည်တို့မှာအထူးပင်နောက်ကျနေသည်ကတစ်ကြောင်းကြောင့် ပြည်နယ်ပေးလျှင် အုပ်ချုပ်

> နိုင်မည်မဟုတ်ကြောင်း၊ ရခိုင်အမျိုးသားများနှင့် ရိုဟင်ဂျာအမျိုးသားတို့မသင့်မတင့်ဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ်ပါကြောင်းတင်ပြကြသည်" [၁]
>
> "အကြံပေးအဖွဲ့အစီရင်ခံစာမှာပင် မေယုခရိုင်၌နေထိုင်ကြသော ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးတို့ကလည်း ပြည်နယ်မလိုလားဟု ၎င်းတို့၏ခေါင်းဆောင်များကအကြံပေးအဖွဲ့အားတင်ပြခဲ့ကြောင်း၊ ပြည်နယ်ပေးလျှင် ၎င်းတို့ကိုပြည်မနှင့်တွဲ၍ချန်လှပ်ထားရန် တောင်းပန်ကြောင်း . . . . " [၂]

ထို့ကြောင့် ရိုဟင်ဂျာဟူသည့်အမည်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိသောင်းကျန်းသူအဖွဲ့အချို့ကတီထွင်အမည်ပေးခဲ့ခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း နဝတစစ်အစိုးရကနိုင်ငံတကာကိုထုတ်ဖော်ကြေညာနေသော်လည်း နဝတမှထုတ်ဝေသည့် ပုပ္ပန္နေနွေးသမိုင်းစာအုပ်ထဲတွင် ရိုဟင်ဂျာဟူသောအသုံးအနှုန်းရှိခဲ့သည့် မိုဂြမ်းကိုးကားချက်များကိုရေးသားဖော်ပြထားပြန်ရာ "ရှေ့ကဖုံး၊ နောက်ကပေါ်" ဟူသည့်စကားပုံနှယ်ဖြစ်နေကြောင်းတွေ့မြင်ရပေမည်။

တဖန် ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ (၂၅) ရက်နေ့၊ နံနက် (၈) နာရီတွင် ရန်ကုန်ရေဒီယိုမှ မြန်မာနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၏ မိန့်ခွန်း၌ "ရခိုင်ပြည်နယ်သည်မြန်မာနိုင်ငံအနောက်တောင်ဘက်တွင်တည်ရှိသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေခရိုင်တွင် ဘူးသီးတောင်နှင့်မောင်းတောမြို့နယ်များပါဝင်သည်။ အဆိုပါမြို့နယ်နှစ်ခုသည် အရှေ့ပါကစ္စတန်နှင့်နယ်နိမိတ်ချင်းထိစပ်နေသည်။ အဆိုပါမြို့နယ်နှစ်ခုတွင်နေထိုင်သူအများစုမှာ အစ္စလာမ်ဘာသာကိုးကွယ်သော ရိုဟင်ဂျာလူမျိုးများဖြစ်သည်" [၃] ဟူ၍ထည့်သွင်းပြောကြားသွားခဲ့သည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၃) ရက်နေ့နှင့် (၄) ရက်နေ့များတွင်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဦးဘဆွေကလည်း ဘူးသီးတောင်နှင့်မောင်းတောမြို့နယ်လူထုအစည်းအဝေး၌ "ရိုဟင်ဂျာများသည် အခြားလူနည်းစု၊ လူမျိုးစုများဖြစ်သော ရှမ်း၊ ချင်း၊ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ မွန်နှင့်ရခိုင်ကဲ့သို့အရာရာတိုင်းတွင်အညီအမျှဖြစ်သည်။ သမိုင်းအထောက်အထားများအရ ၎င်းရိုဟင်ဂျာများသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းကနေထိုင်လာခဲ့သည်။ သူတို့သည်အစ္စလာမ်ဘာသာကိုကိုးကွယ်သူများဖြစ်ကြသော်လည်း ပြည်ထောင်စုအတွင်းအခြားလူမျိုးများနှင့်ချစ်ကြည်ရင်းနှီးစွာ၊ သစ္စာရှိစွာနေထိုင်ခဲ့ကြကြောင်းသမိုင်းဆိုင်ရာအထောက်အထားများရှိသည်" [၄] ဟူ၍ပြောကြားခဲ့ကြောင်းဆိုသည်။

၁၉၆၀ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ (၄) ရက်နေ့တွင်မြန်မာအစိုးရက ရိုဟင်ဂျာများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အကူဖြစ်စေရန် မေယုဒေသကိုသတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ (၎င်းဒေသကို နေဝင်းက ၁-၂-၁၉၆၄ ရက်နေ့တွင်ပြန်လည်ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်) ၁၉၆၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ (၂၅) ရက်နေ့တွင်နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက ရန်ကုန်ရေဒီယိုမှ "ရခိုင်ရိုဟင်ဂျာများသည် မြန်မာလူမျိုးစုတစ်စုဖြစ်သည်" ဟုပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ပြင်မြန်မာ့အသံမှလည်း ရိုဟင်ဂျာဘာသာအစီအစဉ်ကို ၁၉၆၁ ခုနှစ်၊ မေလ (၁၅) ရက်နေ့မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်နေ့၊ နေဝင်းမရပ်ဆိုင်းပစ်မိကာလအထိ တစ်ပတ်လျှင်နှစ်ကြိမ်အသံလွှင့်ပေးခဲ့သည်။ [၅] သို့ဖြစ်၍ ရိုဟင်ဂျာများသည်လူမျိုးစုတစ်စုဖြစ်မဖြစ်ကိုအပထား၊ ရိုဟင်ဂျာဟူသည့်အသုံးအနှုန်းကို မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရပြီး အစိုးရအဆက်ဆက်ကလက်ခံသုံးစွဲခဲ့သည်မှာအငြင်းပွားနိုင်ဖွယ်ရာမရှိချေ။ သို့ရာတွင်ယနေ့ကာလကျမှ နဝတစစ်အစိုးရက ၎င်းတို့ကိုကုလားလူမျိုး၊ ဘင်္ဂါလီကုလားလူမျိုးစသည်ဖြင့်အမျိုးမျိုးကင်ပွန်းတပ်ခေါ်ဝေါ်နေခြင်းမှာများစွာစဉ်းစားဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် အစိုးရများက “ရိုဟင်ဂျာ” ဟူသည့်အမည်ကိုသုံးစွဲခဲ့ကြောင်းပိုမိုထင်ရှားစေသည့်အချက်တစ်ခုမှာယင်းကာလများက စစ်တပ်တွင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ကြီး၏ UNDP [၆] သတင်းလွှာ၌ရေးသားဖော်ပြချက်ပင်ဖြစ်သည်။

> “၁၉၄၈ ခုအောက်တိုဘာလလောက်တွင် ရခိုင်ပြည်ရှိလဲဗီးအရံစစ်ရဲတပ်များကိုစစ်ဝန်ထမ်း (BTF) များအဖြစ် တပ်မတော်အရံတပ်အဆင့်သို့အသွင်ပြောင်းကာ တပ်မတော်မှဗိုလ်မှူးသာကျော် (လမ်းစဉ်ပါတီဝန်ကြီးဟောင်း၊ ယခုတစည ဥက္ကဋ္ဌ)ကိုစစ်တွေ၊ စစ်ဝန်ထမ်းတပ်မှူးခန့်ပြီး ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတော၊ ရသေ့တောင်များတွင် အင်ပြည့်အားပြည့်တပ်ခွဲ၍ မြို့စောင့်ချစေပြီး နိုင်ငံရေးနည်းလမ်းဖြင့်တဖြည်းဖြည်းမူဂျာဟစ်သူပုန်များကိုလက်နက်ချစေခဲ့ပါသည်။ . . . . ”
>
> နောက်ပိုင်းတွင်ဗိုလ်မှူးသာကျော်နှင့်တိုင်ပင်ပြီး ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတောတွင်ယခင်စစ်ကြိုခေတ်က ပျက်သွားသောရွာ (၅၇) ရွာ ကိုပြန်လည်ထူထောင်ပေးရန်၊ အမျိုးမျိုး အမတော်ကြေးတွေပေး၊ ရိက္ခာဆန်၊ အထည်အလိပ်ပစ္စည်း၊ အိမ်အသုံးအဆောင်များပေးပြီးအမျိုးမျိုးဆွဲဆောင်သော်လည်း ပထမ ၃-၄ ရွာလောက်တည်၍ရသော်လည်းနောက်တော့မနေလိုကြပါ။ ထို့အပြင်မြန်မာ၊ ရခိုင်တပ်များညှင်းပန်းနှိပ်စက်သည်ဟု လွှတ်တော်တွင်စစ်တွေအမတ်များဖြစ်သော ဦးကျော်မင်း (ICS) နှင့်စုလတန်မာမွတ်တို့ခေါင်းဆောင်ပြီးခေါင်းဆောင်ပြီးကန့်ကွက်ကြ၍ ရွာသစ်တည်ခြင်းကိုရပ်ခဲ့ရပါသည်။
>
> စစ်ရုံးချုပ်အနေနှင့်ယခုယိုးဒယားနယ်စပ်ကိစ္စကို စစ်ရုံးချုပ်ကအမြဲဂရုစိုက်သလို၊ ထိုဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတောကိစ္စကိုဂရုစိုက်ခဲ့ရပါသည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မူဂျာဟစ်များလက်နက်ချကြပါသည်။ ထိုလက်နက်ချပွဲတွင် ၎င်းတို့ကထိုနယ်သားများကို “ခေါ်တော”ဟူ၍မခေါ်ရန်၊ ဘင်္ဂါလီဟူ၍လည်းမခေါ်ရန်၊ ချစ်တကောင်းကုလားများဟုလည်းမခေါ်ရန်၊ ရခိုင်မွတ်စလင်ဟူသောအမည်နာမကိုလည်းမလိုချင်။ သူတို့ကို (ရိုဟင်ဂျာ) အရှေ့သားဟုအာရဘီစကားနှင့်အဓိပ္ပာယ်ရှိသောနာမည်ကိုသာခေါ်ရန်တင်ပြကြပါသည်။
>
> အုပ်ချုပ်ရေးရာတွင်လည်း ၎င်းတို့ကအယူဝါဒအရဘာသာကို အစွဲမပြုဘဲ ဒေသကိုအစွဲပြုသော ၎င်းတို့အမည်ကိုရွေးချယ်တင်ပြရာ စစ်ဘက်ရုံးချုပ်မှလူကြီးများဆွေးနွေးပြီး၊ ဥပမာ - မြန်မာပြည်တွင်မီတင်းနေထိုင်၍ရှေးယခင်အင်္ဂလိပ်တို့အမည်ပေးခေါ်ဝေါ်ခဲ့သောတောင်ပေါ်ကရင်လူမျိုးပုများက ကယားလူမျိုးဟုခေါ်ခြင်း၊ ယခင်က တလိုင်းဟုခေါ်ကြသောဝေါဟာရကို မွန်ဟုပြောင်းခြင်းကဲ့သို့သဘောထား၍ ကိုးခမ်းနယ်၊ ဝနယ်၊ မြစ်ကြီးနား၊ ပူတာအို၏မြောက်ပိုင်းနှင့်အရှေ့ပိုင်း၊ ကျိုင်းတုံမြောက်ပိုင်းဒေသတို့ကိုစုပေါင်း၍ စစ်ရုံးအောက်တွင်နယ်စပ်ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးတစ်ခုဖွင့်လှစ်၍ နယ်စပ်ဖွံ့ဖြိုးမှုကျယ်ပြန့်စွာလုပ်ရေးအစီအစဉ်တွင် ဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတောဒေသကို မေယုဒေသဟုသတ်မှတ်ပြီးစစ်ရုံးမှအုပ်ချုပ်ရန်တင်ပြပြီး အစိုးရကက်ဘိနက်မှလက်ခံသဖြင့်ဗိုလ်မှူးကြီးစောမြင့်ကို ထိုဒေသများအုပ်ချုပ်ရေးမှူးချုပ်ခန့်အပ်ခဲ့ပါသည်။ နာမည်ကိုလည်းရခိုင်မွတ်စလင်အစား ရိုဟင်ဂျာ သုံးခွင့်ပြုခဲ့သည်” [၇]

သို့ဖြစ်၍လွတ်လပ်ရေးရပြီးမြန်မာအစိုးရအဆက်ဆက်ဝန်ကြီးချုပ်များ၏ ရိုဟင်ဂျာနှင့်စပ်လျဉ်း၍ပြောဆိုချက်များ၊ အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ကြီး၏ထုတ်ဖော်ရေးသားချက်များနှင့် မြန်မာ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်အမှန်များရေးသားပြုစုရေးအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေသည့်သမိုင်းစာအုပ်ပါရေးသားချက်များမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်ဘူးသီးတောင်နှင့်မောင်းတောဒေသများ၌ နေထိုင်ကြသည့်မူဆလင်များအား “ရိုဟင်ဂျာ”ဟုအမည်နာမတပ်ကာခေါ်ဝေါ်မှုသည်အစဉ်အဆက်ကရှိခဲ့ကြောင်းထင်ရှားစေသည့်အချက်များပင်ဖြစ်ပေသည်။

၁။ ၁၉၅၈ – ၁၉၆၂ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး (တတိယတွဲ)၊ ဦးကျော်ဝင်း၊ ဦးမြဟန်နှင့် ဦးသိန်းလှိုင်တို့ကပြုစု၍ မြန်မာ့သမိုင်းဖြစ်ရပ်မှန်များရေးသားပြုစုရေးအဖွဲ့မှစီစစ်သည်။ တက္ကသိုလ်များပုံနှိပ်တိုက်၊ ရန်ကုန်။ ၁၉၉၁၊ ဇွန်လ။ စာ – ၂၁၉။ နောင်ကိုးကားလျှင် ၅၈ – ၆၂ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး (တ–တွဲ)ဟုညွှန်းမည်။

၂။ ၅၈ – ၆၂ မြန်မာ့နိုင်ငံရေး (တ–တွဲ) စာ – ၂၃၀။

၃။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ (၁၂–၃–၉၂) ရက်စွဲဖြင့်သတင်းထုတ်ပြန်ကြေညာချက်၊ စာ – ၃။ နောင်ကိုးကားလျှင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံခြားရေးဌာနထုတ်ပြန်ချက်ဟုညွှန်းမည်။

၄။ ယင်း

၅။ **Mohd A. Alam** ၊ စစ်တကောင်းမြို့၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ **ASIAWEEK** မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာထံပေးစာ၊ **January 10, 1992** ။ နောင်ကိုးကားလျှင် **Mohd A. Alam** ဟုညွှန်းမည်။

၆။ **Union Nationals Democracy Party** (ပြည်ထောင်စုအမျိုးသားများဒီမိုကရေစီပါတီ)၊ ၁၉–၃–၉၂ ရက်နေ့စွဲပါ န၀တ အမိန့်အမှတ် ၈/၉၂ ဖြင့်နိုင်ငံရေးပါတီအဖြစ်မှပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသည်။

၇။ အငြိမ်းစားဗိုလ်မှူးချုပ်အောင်ကြီး၊ “ကျွန်တော်သိသောဘူးသီးတောင်၊ မောင်းတော၊ ကျွန်တော်ဖြေရှင်းခဲ့ရသော ရိုဟင်ဂျာပြဿနာ”၊ **UNDP** သတင်းလွှာ၊ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၁၉၉၂၊ စာ – ၈။ နောင်ကိုးကားလျှင် ဗိုလ်မှူးချုပ် အောင်ကြီးဆောင်းပါး၊ **UNDP** သတင်းလွှာဟုညွှန်းမည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။

ဤစာတမ်းကို အများပြည်သူလွယ်ကူစွာဖတ်ရှုနိုင်ရန်ရည်ရွယ်၍ မူရင်းအတိုင်းပြန်လည်ကူးယူရိုက်နှိပ်၍ အင်တာနက်စာဖတ်ပရိသတ်များအတွက်ဖြန့်ချီရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မူလရေးသားသူ၏တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်မရရှိဘဲ ဖြန့်ချီခြင်းဖြစ်သောကြောင့် မူလရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သော သုတေသနဌာနခွဲ၊ ဗဟိုကော်မတီဌာနချုပ်၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး အားအနူးအညွှတ်တောင်းပန်အပ်ပါသည်။

မျိုးချစ်ရိုဟင်ဂျာ (ရိုဟင်ဂျာကျောင်းသား)

ရိုဟင်ဂျာပြဿနာနှင့် မြန်မာဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နယ်စပ်ဒုက္ခသည်များပြဿနာအပေါ်လေ့လာချက်စာတမ်း